

När samhället gjorde skillnad på folk och folk

Ett gudfruktigt liv längs den smala vägen var patentlösningen för att vara säker på en plats inom bogårdsmuren när det väl var dags. De som tog genvägar i livet, drabbades av olycka, dog i barnsäng eller tog sitt eget liv förnedrades ofta och begravdes utan klockringning, allt för att glömmas. Och vägen in till graven kunde gå via en trappa i stället för genom portalen. Sid 55–56

KYRKOGÅRDEN #3 2024

Västerås vann i kampen för ett nytt krematorium

Förvaltningsrätten valde att lyssna på Västerås pastorat som hade överklagat länsstyrelsens nej till det föreslagna nya krematoriet vid Hovdestalund. Nu kan bygget inledas, som ska ge nära nog en fördubblad kapacitet. Sid 26–28

Den lysande ljusautomaten kan få en renässans

Ska man kunna köpa gravljus på kyrkogården? Idén är redan testad i Skåne, men ligger på is i avvaktan på finansiering. Luleå pastorat har erbjudits automater – men utvecklingen går lite långsamt framåt. Sid 30–33

Hål i gångarna tvingade kyrkogården att stänga

Plötsligt försvann marken under maskinen ned i flera slukhål på Vinslövs kyrkogård. Underminering av strömmande vatten är den troliga anledningen. Av säkerhetsskäl hölls kyrkogården stängd under flera månader. Sid 34

Asplunds världsarv firar trettio år på Unescos lista

1920 slogs portarna upp till Skogskyrkogården i Stockholm. Efter sjuttiofyra år utsågs anläggningen till världsarv. Hela historien kan man få vid guidade visningar. I år öppnas en askgravlund för folkbokförda i Stockholm. Sid 50

k kyrkogården

SKKF

WWW.SKKF.SE • SKKF:s kansli finns på Sveavägen 116 i Stockholm.

Postadress: Box 19071, 10432 Stockholm.

Tel: 08-150540 • KANSLI@SKKF.SE • fax: 08-6128036.

ANSVARIG UTGIVARE: Dennis Jansson, VD SKKF. ISSN: 0282-0595.

REDAKTÖR: Johan Lindstén (JL), Skånegatan 78, 11637 Stockholm • RED@KYRKOGARDEN.COM • tel: 070-639 5060. Kyrkogården ansvarar ej för insänt, obeställt material. Allt material i Kyrkogården lagras elektroniskt, men säljs ej vidare.

PRENUMERATION: Malou Ravelin, 08-673 8313 • MALOU.RAVELIN@SKKF.SE.

Prenumeration, medlemmar: 300 kr, icke medlemmar: 410 kr (ej moms).

ANNONS: Maria Bengtsson, 076-677 0318 • MARIA.BENGSSON@VKMEDIA.SE.

Annonshandling: Johan Sandberg, 090-711524 • JOHAN.SANDBERG@VKMEDIA.SE.

GRAFISK PRODUKTION OCH FORM: Johan Lindstén. **KORREKTUR:** Michelle Bergman.

TRYCK: Ljungbergs Tryckeri, Klippan, 2024.

UTGIVNINGSPLAN 2024: #4: 5 september. #5: 17 oktober. #6: 5 december.

2025 års utgivning tar sikte på den under 2024. Denna utgåva, #3: 10 juni 2024

Svanenmärkt trycksak, 3041 0116

OMSLAGSBILD: Lars Trägårdh är historieprofessor med en blick på Sverige från bland annat USA. Kyrkogården fick ett samtal med honom om den svenska familjen. FOTO: JOHAN LINDESTÉN

Rykten är riktigt dåliga – särskilt när de är fel

IBLAND FÅR MAN HÖRA KONSTIGA RYKTEN. Ett rykte som kom till mig säger att SKKF skulle vara emot att Svenska kyrkan bedriver begravningsverksamheten och att vi skulle förorda att detta skulle bli en helt kommunal angelägenhet. Vi är naturligtvis helt medvetna om att det i Stockholm och Tranås är kommunen som bedriver begravningsverksamheten. Men det finns cirka 570 kyrkliga huvudmän, så man kan nog konstatera att de är undantagen som bekräftar regeln. Det är dessutom inga nya ombildningar inom verksamheten som har lett till att de är begravningshuvudmän på de båda orterna. Den ordningen går tillbaka till 1880-talet, enligt vad jag har erfart.

Vi är medvetna om att det finns krafter i samhället som argumenterar för att begravningsverksamheten borde kommunaliseras. Vår åsikt är att det inte skulle vara bra för våra kyrkogårdar och dem som arbetar där. Observera, att det finns ingenting i Stockholm och Tranås som är dåligt när det gäller deras begravningsverksamhet.

FÖR SKKF ÄR DET SJÄLVKLART att verka för att Svenska kyrkan ska få behålla detta ärofylla uppdrag. Det är självklart ur flera aspekter. *För det första* så verkar vi naturligtvis för våra medlemmars bästa, det vill säga de begravningshuvudmän som i dag bedriver verksamheten. *För det andra* vore det ju som att säga av den gren vi sitter på om vi skulle verka för att bli av med våra medlemmar. *För det tredje*, och det viktigaste, tycker vi att ni gör ett fantastiskt bra arbete med våra kyrkogårdar i hela landet. När jag är ute och reser i Sverige och utomlands tittar jag gärna in på en kyrkogård. Jag måste verkligen säga att vi, i Sverige, har fantastiskt välskötta kyrkogårdar. De är även väl anlagda, där man kan vandra och känna både harmoni och lugn.

VI PÅ SKKF ÄR OCKSÅ MYCKET måna om att systemet med enhetlig begravningsavgift ska bestå. Det är ett fantastiskt system, där ni får precis de medel som ni äskar om. Det är unikt i Sverige. Tack vare det brukar vi prata om att ni ska vara återhållsamma när ni lägger er budget. Vi befärar att om den enhetliga begravningsavgiften ökar i högre takt än den allmänna inflationen finns det risk för att vi tappar det nuvarande systemet för finansiering. Hur ett annat system kan komma att se ut har vi ingen aning om, men det kommer sannolikt inte att bli lika förmånligt som dagens.

En annan sak som vi också påtalar är att ni ska ha goda relationer till de andra trossamfundet som finns i ert närområde. Det ska finnas en god samsyn mellan alla parter, och att de andra trossamfundet inte ska ifrågasätta ert huvudmannaskap.

Slutligen vill jag bara påtala att det är ni som ser till att vi i Sverige har dessa välskötta kyrkogårdar, och vi kommer att göra vad vi kan för att denna ordning ska bestå.

Trevlig sommar!

Dennis Jansson

Vd för SKKF

dennis.jansson@skkf.se

